

LAUDATO SI' - PREMA KLIMATSKOJ I DRUŠTVENOJ PRAVDI

MEĐUNARODNA ZNANSTVENA KONFERENCIJA

*Podižem oči svoje ka gorama,
odakle mi dolazi pomoć?
Pomoć je meni od Gospoda,
koji je stvorio nebo i zemlju.*

Psalam 121

Nepravda ne pogađa samo pojedince nego i cijele zemlje, i to nas potiče da razmišljamo o etici međunarodnih odnosa. Postoji, naime, pravi ekološki dug, poglavito između Sjevera i Juga svijeta, vezan uz tržišne neravnoteže s posljedicama po okoliš, kao i nerazmjerno korištenje prirodnih izvora od strane nekih zemalja tijekom dugoga vremenskog razdoblja... Zatopljenje uzrokovano golemom potrošnjom nekih bogatih zemalja ima posljedice za najsiromašnija područja svijeta, posebno Afriku, gdje porast temperature, povezan sa sušom, ima katastrofalne učinke na prinos usjeva.

Enciklika pape Franje *Laudato si'* – O brizi za zajednički dom, br. 51

U ime znanstvenog i organizacijskog odbora srdačno vas pozdravljamo i pozivamo na međunarodnu znanstvenu konferenciju *Laudato si'* – prema klimatskoj i društvenoj pravdi koja će se održati u Zagrebu na Hrvatskom katoličkom sveučilištu 4. i 5. lipnja 2021. godine. Tema konferencije je pomno odabrana kako bi istaknula zanimanje i brigu pape Franje za zajednički dom. Šest godina nakon objavljivanja enciklike *Laudato si'* – O brizi za zajednički dom proročke riječi pape Franje još uvijek odzvanjaju: „Kakav svijet želimo ostaviti onima koji dolaze poslije nas, djeci koja sada odrastaju?“ (LS, 160). Prigodom obilježavanja šestogodišnjice enciklike *Laudato si'* i završetka projekta CROLAUDATOSI' Hrvatsko katoličko sveučilište, Nacionalno bratstvo franjevačkog svjetovnog reda (OFS), Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja,

**LAUDATO SI' –
PREMA KLIMATSKOJ I
DRUŠTVENOJ PRAVDI**

Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve i Franjevački institut za kulturu mira organiziraju dvodnevnu znanstveno-stručnu konferenciju 4. i 5. lipnja 2020. godine na Hrvatskom katoličkom sveučilištu. Ovom konferencijom željeli bismo iznijeti neke konkretne upute za brigu o našem zajedničkom domu, potaknuti kršćane za rast u vjeri, sve zainteresirane potaknuti na traženje pravde za siromašne te na zaštitu okoliša. Zahvaljujemo svim sponzorima na pružanju njihove podrške i svima koji će sudjelovati na konferenciji.

doc. dr. sc. **Andreja Sršen**
Predsjednica znanstvenog odbora

doc. dr. sc. **Zoran Turza**
Predsjednik organizacijskog odbora

PRVI DAN (4.6.2021)

<https://us02web.zoom.us/j/83467743857?pwd=L1k4U2xOOFYyVlBwbUNXdHNxZFo0UT09>

LOZINKA: 500144
ID WEBINARA: 834 6774 3857

DRUGI DAN (5.6.2021.)

<https://us02web.zoom.us/j/83473348940?pwd=VUF1N3RSR014emhKO1oycTRsZGhHOT09>

LOZINKA: 213192
ID WEBINARA: 834 7334 8940

Više o projektu:

<http://www.unicath.hr/katedra-za-teologiju/cro-laudato-si>

<https://www.unicath.hr/laudato-si-konferencija-2021>

<https://www.facebook.com/HLaudatoSi/>

**SESTRICA VODICA
(YouTube)**

https://www.youtube.com/watch?v=1_6OcMmCL-M

PROGRAM KONFERENCIJE

PRVI DAN

PETAK, 4. 6. 2021.

9.00 – 9.45 Uvodni pozdravi (simultano prevođenje)

9.45 – 10.45 Uvodno predavanje (simultano prevođenje)
prof. dr. sc. Giuseppe Buffon (Teološki fakultet, Papinsko sveučilište Antonianum, Rim, Italija)

Od Laudato si' prema franjevačkoj ekoduhovnosti. Jezične granice i interpretativne mogućnosti

Moderator: doc. dr. sc. Andreja Sršen (Odsjek za sociologiju, Fakultet hrvatskih studija, Sveučilište u Zagrebu)

10.45 – 11.00 Stanka

PANEL I: *Papa Franjo, vrednote i odgovornost* (predavanja na engleskom jeziku)

11.00

doc. dr. sc. Zoran Turza (Katedra za teologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište) i Marija Žagmešter (Odjel za sociologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

**Jesmo li spremni za nove životne stilove?
Odabrani rezultati CROLAUDATOSI istraživanja**

11.20

doc. dr. sc. Andreja Sršen (Odsjek za sociologiju, Fakultet hrvatskih studija, Sveučilište u Zagrebu) i doc. dr. sc. Dubravka Petrović Štefanac (Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK)

***Laudato si'* - Cjelovita ekologija kao novi okvir društvenih vrednota za održivost**

11.40

doc. dr. sc. Sebastian Kießig (suradnik Katoličkog sveučilišta Eichstätt-Ingolstadt i savjetnik za temeljna politička i etička pitanja u Središnjem odboru za njemačke katolike)
**Živjeti odgovorno za stvaranje u Crkvi?
Misli iz pastoralno-teološke perspektive**

12.00 Rasprava

Moderator: doc. dr. sc. Đurica Pardon (vanjski suradnik Hrvatskog katoličkog sveučilišta)

12.15 – 12.30 Stanka

PANEL II: Tlo, međunarodna zajednica i digitalno zagađenje (predavanja na engleskom jeziku)

12.30

prof. dr. sc. Ivica Kisić, profesor emeritus Ferdo Bašić, doc. dr. sc. Aleksandra Perčin i Domina Delač (Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu)

Tlo kao izvor rizika i posrednik za zaštitu sigurnosti hrane

12.50

dr. sc. Vanja Romlin (Newman Institute Uppsala, Švedska)

Nedostaci međunarodne zajednice Laudato si' kao putokaz za održive međunarodne odnose

13.10

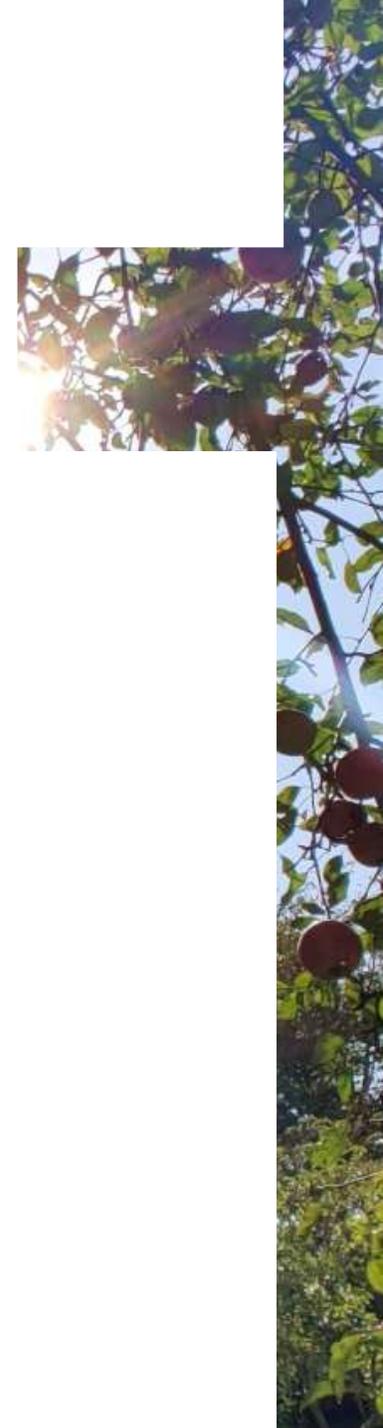
doc. dr. sc. Anto Čartolovni (Katedra za teologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište) i dr. sc. Ana Tomičić (Laboratorij za etiku digitalnih tehnologija u zdravstvu, Hrvatsko katoličko sveučilište)

Digitalna revolucija vs digitalno zagađenje - možemo li imati jedno bez drugoga?

13.30 Rasprava

Moderator: doc. dr. sc. Sebastian Kießig (suradnik Katoličkog sveučilišta Eichstätt-Ingolstadt i savjetnik za temeljna politička i etička pitanja u Središnjem odboru za njemačke katolike)

13.45 – 14.45 Stanka

PANEL III: *Teologija stvaranja pred izazovom društvene i klimatske pravednosti*
(predavanja na hrvatskom jeziku)

14.45

izv. prof. dr. sc. Vladimir Dugalić (Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer, Osijek)

Ekološki pan-en-teizam i trinitarna paradigma u svjetlu enciklike Laudato si' pape Franje

15.05

doc. dr. sc. Đurica Pardon (vanjski suradnik Hrvatskog katoličkog sveučilišta)

Značenje i tumačenje zadaće ljudskoga roda u odnosu prema drugim stvorenjima. Biblijsko-teološka analiza značenja i prijevoda glagola kabaš i rada u Post 1,26-28

15.25

izv. prof. dr. sc. Valerija Kovač (Katedra dogmatske teologije, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu) i doc. dr. sc. Danijel Patafta (Katedra crkvene povijesti, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu)

Bog Stvoritelj i njegovo stvorenje kod Franje Asiškoga i Bonaventure Banjoređijskoga

15.45 Rasprava

Moderator: doc. dr. sc. Odilon-Gbènoukpo Singbo (Katedra za teologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

16.00 – 16.15 Stanka

PANEL IV: Povezanost i pravednost: antropocentrizam, ekonomija i socio-okolišna kriza (predavanja na hrvatskom jeziku)

16.15

doc. dr. sc. Richard Pavlič (Katedra dogmatske teologije, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu; područni studij Teologije u Rijeci) i Bruno Rukavina
Utjecaj antropocentrizma na društvo i ekologiju

16.35

izv. prof. dr. sc. Ivana Marić (Ekonomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu) i Jelena Kovač
Ekonomija i vjera

16.55 doc. dr. sc. Odilon-Gbènoukpo Singbo (Katedra za teologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

Ubuntu ili Sve je povezano. O afričkom antropološkom humusu za plodnu cjelovitu ekologiju

17.15

dr. sc. Miriam Mary Brgles (Odjel za sociologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište), Suzana Obrovac Lipar (Ured za odnose s javnošću, Hrvatsko katoličko sveučilište), Helena Kuharić i Lana Peška

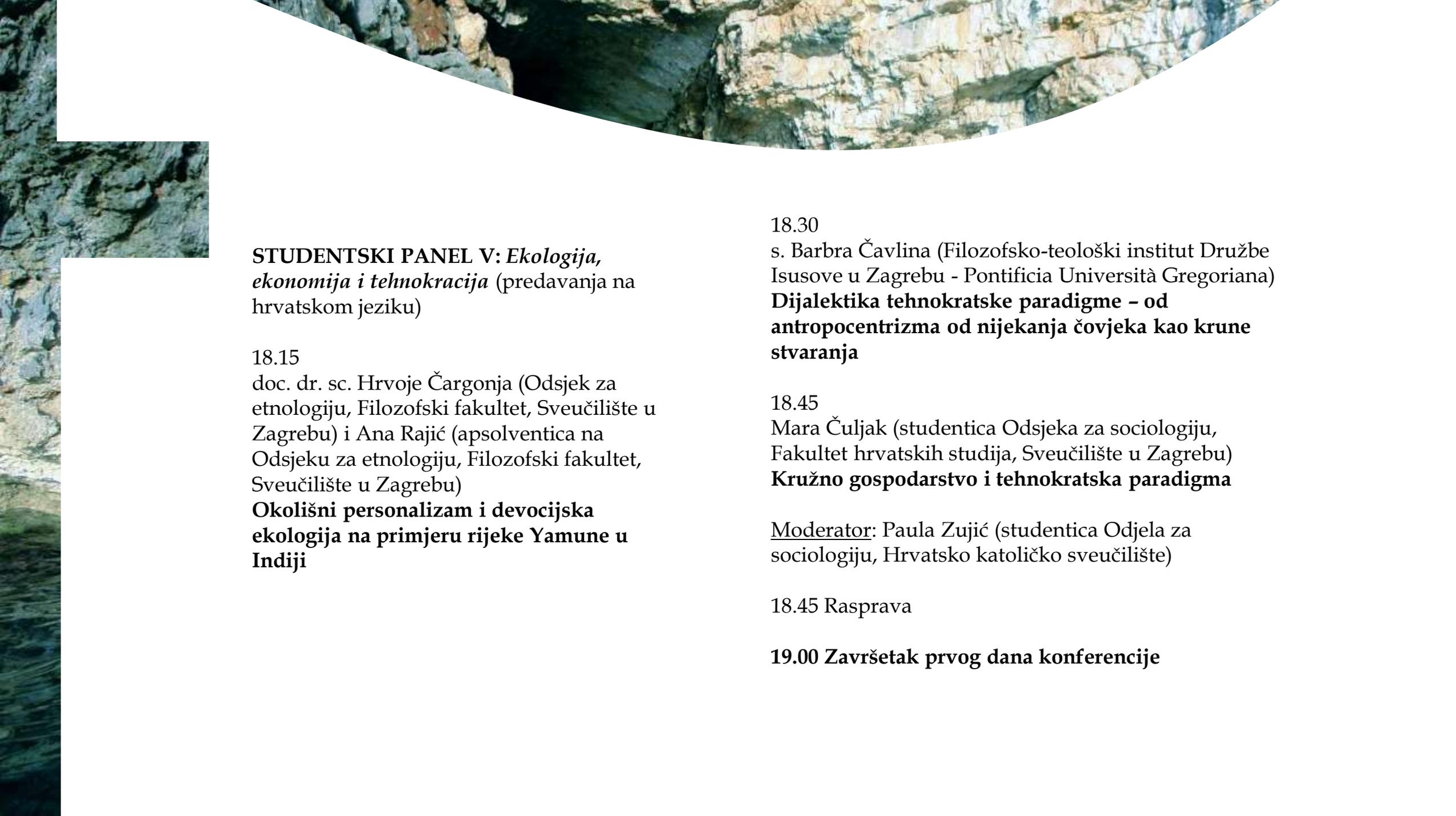
Odgovor na poziv enciklike *Laudato si'*: iskustvo socio-okolišne krize i promjene životnoga stila iz perspektive vjernika katolika

17.35 Rasprava

Moderator: doc. dr. sc. Petra Palić (Odjel za sociologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

18.00 – 18.15 Stanka

STUDENTSKI PANEL V: *Ekologija, ekonomija i tehnokracija* (predavanja na hrvatskom jeziku)

18.15

doc. dr. sc. Hrvoje Čargonja (Odsjek za etnologiju, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu) i Ana Rajić (apsolventica na Odsjeku za etnologiju, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu)

Okolišni personalizam i devocijska ekologija na primjeru rijeke Yamune u Indiji

18.30

s. Barbra Čavlina (Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu - Pontificia Università Gregoriana)
Dijalektika tehnokratske paradigme - od antropocentrizma od nijekanja čovjeka kao krune stvaranja

18.45

Mara Čuljak (studentica Odsjeka za sociologiju, Fakultet hrvatskih studija, Sveučilište u Zagrebu)
Kružno gospodarstvo i tehnokratska paradigma

Moderator: Paula Zujić (studentica Odjela za sociologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

18.45 Rasprava

19.00 Završetak prvog dana konferencije

DRUGI DAN

SUBOTA, 5. 6. 2021.

9.00 Uvod u drugi dan konferencije

PANEL VI: Društvena pravednost na ispitu: nedjeljni kapitalizam, kultura odbacivanja i pravo na vodu (predavanja na hrvatskom jeziku)

9.15

doc. dr. sc. Ivana Brstilo Lovrić (Odjel za sociologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište) i Damir Mravunac, prof. (Odjel za sociologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

Nedjeljni kapitalizam ili o radu nedjeljom na hrvatski način

9.35

doc. dr. sc. Ivana Primorac Bilaver (Filozofski fakultet, Sveučilište u Mostaru) i doc. dr. sc. Davorka Topić-Stipić (Filozofski fakultet, Sveučilište u Mostaru)

Kultura zahvalnosti i kultura odbacivanja – dvije krajnosti suvremenog čovjeka?

9.55 fra Bože Vuleta (Franjevački institut za kulturu mira, Split)

Žeđ na izvoru - Sestra Voda i ljudsko pravo na vodu

10.15 Rasprava

Moderator: dr. sc. Miriam Mary Brgles (Odjel za sociologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

10.30 – 10.45 Stanka

STUDENTSKI PANEL VII: *Kako se nositi s nepravdom? Mladi, franjevački pokret i kultura života* (predavanja na hrvatskom jeziku)

10.45

Anamaria Malešević (studentica poslijediplomskog studija sociologije, Hrvatsko katoličko sveučilište)

Mladi i briga za zajednički dom kroz volontiranje - prikaz projekta 72 sata bez kompromisa

11.00

fra Ivan Majić (student teologije, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu)

Enciklika Laudato Si' pape Franje i franjevačka karizma danas

11.15 Ollga Dulaj (studentica poslijediplomskog studija, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu)

Kulturom života naspram kulture smrti: promišljanje i vrednovanje nekih karitativnih elemenata prema nacrtu enciklike Laudato si'

Moderator: Matea Vidulić (Odjel za komunikologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

11.30 Rasprava

11.45 - 12.00 Stanka

12.00 - 14.30 Program Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži

*13.00 Okrugli stol: Šesta obljetnica enciklike pape Franje Laudato si' - O brizi za zajednički dom
sudjeluju: Anđa Slunjski (nacionalna ministra Franjevačkog svjetovnog reda), Magdalena Novosel (nacionalno bratstvo Franjevačke mladeži), Marijana Petir (nezavisna zastupnica u Hrvatskom saboru i predsjednica Odbora za poljoprivredu Hrvatskog sabora) i dr. sc. Julije Domac (posebni savjetnik Predsjednika Republike Hrvatske za klimu)

Moderator: doc. dr. sc. Zoran Turza (Katedra za teologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

14.30 - 15.30 Stanka

PANEL VIII: *Protiv klimatske i društvene nepravde: Dorothy Day, Edith Stein i demokršćani* (predavanja na hrvatskom jeziku)

15.30
prof. dr. sc. Jelena Šesnić (Odsjek za anglistiku, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu) i Ivana Krencer, prof. (prevoditeljica, Zagreb)
Dorothy Day i Katolički radnički pokret kao paradigma kršćanskoga života u 21. stoljeću

15.50

doc. dr. sc. Mirjana Pinezić (Katedra moralne teologije, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu; područni studij Teologije u Rijeci)

Odnos čovjeka prema životinjama u filozofsko-teološkom promišljanju Edith Stein

16.10 dr. sc. Jakov Žižić (Odjel za komunikologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

Zaštita okoliša kao prilika za jačanje demokršćanskih stranaka

16.30 Rasprava

Moderator: doc. dr. sc. Dubravka Petrović Štefanac (Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK)

16.45 - 17.00 Stanka

PANEL IX: *Prema pravednosti: grijeh, moralna kriza, mudrost i medijska ekologija* (predavanja na hrvatskom jeziku)

17.00

doc. dr. sc. Martina s. Ana Begić (Katedra moralne teologije, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu) i doc. dr. sc. Mislav Kutleša (Katedra moralne teologije, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu)

Grijesi protiv prirode i ekološko obraćenje. Paradoksalnost grijeha u svjetlu enciklike Laudato Si' pape Franje

17.20

doc. dr. sc. Suzana Vrhovski Peran (Odjel za komunikologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

i Matea Vidulić (Odjel za komunikologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

Odjek enciklike Laudato si' u hrvatskim medijima i njezin prinos medijskoj ekologiji

17.40

dr. sc. Marija Sertić (Katedra za teologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

Krepost mudrosti kao odgovor na ekološku krizu

18.00

dr. sc. Damir Šehić (Teološki-katehetski odjel, Sveučilište u Zadru)

Moralna kriza kao uzrok ekološkoj - od praktičnog relativizma do kolektivnog egoizma

Moderator: dr. sc. Jakov Žižić (Odjel za komunikologiju, Hrvatsko katoličko sveučilište)

18.30 Rasprava

18.45 - 19.00 Stanka

**STUDENSKI PANEL X: Novi koncepti
čovjeka i društva** (predavanja na hrvatskom
jeziku)

19.00

doc. dr. sc. Petra Palić (Odjel za sociologiju,
Hrvatsko katoličko sveučilište) i Arijana
Akmadža (studentica Odjela za sociologiju,
Hrvatsko katoličko sveučilište)

**Koncept kružne ekonomije – primjeri dobre
prakse na razini sveučilišta**

19.15

Nikola Bolšec (student poslijediplomskog studija filozofije,
Fakultet filozofije i religijskih znanosti, Sveučilište u
Zagrebu)

**Filozofija sela. Utopijska misao potrebna čovjeku i
društvu**

19.30 Karla Miklečić (studentica Odsjeka za sociologiju,
Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu)

**Stavovi studenata zagrebačkih sveučilišta o radu
nedjeljom**

19.45 Rasprava

Moderator: Mia Tomić (studentica Odjela za sociologiju,
Hrvatsko katoličko sveučilište)

20.00 Završetak konferencije

Organizator:

Hrvatsko katoličko sveučilište

Suorganizatori:

Franjevačka mladež

Franjevački svjetovni red – Hrvatska

Centar za promicanje socijalnog nauka
Crkve

Franjevački institut za kulturu mira

Ministarstvo gospodarstva i održivog
razvoja

Pokrovitelji:

Zaklada Rhema

Grad Zagreb

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGRABIA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Rhema
ZAKLADA

CRO Laudato si'